

Č. 11.673.

Pojištění pensijní: Advokátní koncipient podléhá pojistné povinnosti pensijní podle zák. č. 26/1929 Sb.

(Nález ze dne 15. ledna 1935 č. 10.344/35.)

Prejudikatura: Boh. A 10.353, 10.354, 10.590/33.

Věc: Dr. Dětrich K. v T. a Dr. Norbert L. ve St. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost Dra Dětricha K. odmítá se pro nepřípustnost. Stížnost Dra Norberta L. zamítá se pro bezdůvodnost.

Důvody: Úřadovna B Všeobecného pensijního ústavu v Praze prohlásila výměrem ze 6. března 1930 st-le Dra Norberta L. v jeho zaměstnání jako koncipienta u spolust-le Dra Dětricha K. od 1. ledna 1929 za pojištěním povinna. Odvolání, jež z tohoto výměru podali oba st-lé, zem. úřad v Praze nevyhověl v podstatě z těchto důvodů: »Služební poměr charakterisuje § 1151 o. z. o., který ustanovuje, že služební poměr vzniká, zaváže-li se někdo jinému po určitou dobu poskytovat — plniti — služby. Činnost advokátního koncipienta, jak jest obecně známo, spočívá v plnění příkazů, které mu jeho nadřízený — advokát přikáže plniti. Že tento služební poměr, pokud se týče poměr podřízenosti, trvá po určitou dobu — u advokátního koncipienta podle zák. nejméně 5 let —, nic nemění na charakteru služebního poměru tohoto zaměstnání, takže poměr služební jako esentiale vzniku pensijní povinnosti jest dán. Paragraf 1 odst. 1 bod 1 zák. č. 26/29 Sb. má ustanovení, že pojištěním povinni a podle ustanovení tohoto zák. jsou pojištěni úředníci... konceptní... Nelze nalézt důvodu, pro něž neslušelo by považovati advokátní koncipienty za úředníky konceptní vzhledem ke způsobu jejich zaměstnání, povinnosti dodržovati úřední hodiny a vzhledem k celkové podřízenosti šéfu-advokátovi. Zákonodárce patrně nepocítoval potřeby vzhledem k právě uvedenému ustanovení uváděti zvláště v zákoně kategorii koncipientů. Zrušením pak výslovného vynětí z pensijní povinnosti dal již zřejmě najevo úmysl učiniti změnu na dosavadním stavu, pokud se týče již tím nepřímo projevili též vůli podrobiti tuto kategorii zaměstnanců pensijní povinnosti. I kdyby nebylo onoho zvláštního ustanovení v zák. č. 26/29 Sb., že pojištěním jsou povinni úředníci konceptní, bylo by pak i podle supletorní klausule § 1 odst. 2 téhož zák. uznati za pojištěním povinný tyto zaměstnance, pokud nejsou výslovně — jak tomu bylo dříve — vyňati, ježto podle uvedeného odst. 2 pojištěním jest povinna dále každá osoba, která jest trvale v Čsl. republice na základě poměru služebního zaměstnání pracemi převážně duševními. Advokátní koncipienti jsou beze sporu zaměstnání takovými pracemi. Tedy i podle tohoto ustanovení bylo by uznati na pojistnou povinnost v tomto případě.«

Z tohoto rozhodnutí odvolali se oba st-lé. Odvolání, podanému st-lem Drem Norbertem L., min. soc. péče nař. rozhodnutím nevyhovělo, potvrdivši v odpor vzaté rozhodnutí z důvodů v něm uvedených, jež pozměnilo jen tak, že pojistná povinnost advokátních koncipientů vyplývá

z ustanovení odst. 2 § 1 pens. zák., podle něhož jsou pojištěním povinny všechny osoby, které jsou trvale zaměstnány pracemi převážně duševními. Za takové práce dlužno považovati i práce advokátního koncipienta. K vývodům odvolání bylo podotknuto, že na pojistné povinnosti kandidátů advokacie nemění nic okolnost, že jejich zaměstnání bývá pro toho, kdo se chce státi samostatným advokátem, službou pouze průpravnou, neboť i přechodně nesamostatné zaměstnání je způsobilé založiti pojistnou povinnost, jak ostatně ohledně kandidátů advokacie je výslovně zřejmo i z důvodové zprávy k pensijnímu zákonu (tisk. posl. sněmovny č. 1706, str. 12), na kterou se poukazuje. Okolnost, zda kandidát advokacie ve svém přechodném průpravném zaměstnání koncipientském může dosáhnouti, resp. dosáhne potřebný počet příspěvkových měsíců, které jsou nezbytným předpokladem nabytí nároků na pojistné dávky, je pro posouzení pojistné povinnosti zcela nerozhodná.

Z obsahu nař. rozhodnutí, v němž se výslovně uvádí, že min. soc. péče nevyhovuje odvolání, podanému z rozhodnutí zem. úřadu v Praze Drem Norbertem L., a ze správních spisů je zřejmo, že žal. úřad nerozhodl jím o odvolání, jež z téhož rozhodnutí podal st-l Dětřich K.....; odvolání Dra D. K. nebylo dosud předmětem odvolacího řízení u žal. úřadu a nebylo tedy odvolání tohoto st-le dosud v adm. cestě vyřízeno. Stížnost Dra K. bylo proto odmítnouti pro nepřipustnost.

O stížnosti Dra Norberta L. uvažoval nss takto:

V tomto sporu jde o řešení otázky, podléhá-li kandidát advokacie pensijní pojistné povinnosti podle zák. č. 26/1929 Sb. Touto spornou otázkou zabýval se nss již opět. Vyslovil pak zejména v nál. Boh. A 10353 a 10354/33 právní názor, že kandidát advokacie podléhá podle § 1 odst. 2 zák. o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách č. 26/1929 Sb. pensijní pojistné povinnosti, a dále, že trvalost zaměstnání není podmínkou pojistné povinnosti pensijní podle tohoto zákona. Na tomto právním názoru setrval nss i v četných dalších nálezech, tak na př. Boh. A 10.590/33 a setravá na něm i v nynějším sporu.

K námitkám stížnosti, pokud nebyly již vyvráceny v těchto nálezech, budiž ještě uvedeno:

Pokud stížnost vytýká, že názor žal. min., projevený v nař. rozhodnutí, spočívá buď v nesprávné interpretaci pojmu zaměstnání pojištěním povinného nebo v tom, že přechází přes zřejmou mezeru zákona, nepokoušejíc se ji vyplniti, jest první výtká bezdůvodná proto, že zaměstnání kandidáta advokacie podle důvodů uvedených v cit. nálezech vykazuje veškeré pojmové znaky, vyžadované zákonem o pensijním pojištění, aby jeho vykonavatel byl uznán pojištěním povinným podle § 1 odst. 2, takže o nějaké nesprávné interpretaci tohoto ustanovení mluvíti nelze. Vyplývá-li pak pensijní pojistná povinnost kandidáta advokacie z tohoto předpisu, pak v příčině této kategorie zaměstnanců nemůže býti řeči ani o nějaké mezeře v zákoně, která by měla býti vyplňována podle zásad vytčených v § 7 o. z. o. Jest proto bezdůvodná také druhá výtká stížnosti, že žal. min. se nepokusilo domnělou mezeru zákona podle těchto zásad vyplniti.

Vadnost řízení shledává konečně stížnost v tom, že nebyla vůbec zjištěna doba, ve které st-l přestal býti kandidátem advokacie, t. j. doba,

kdy byl zapsán do seznamu advokátů. Ani tato námitka není důvodná. Není-li nějaká trvalost zaměstnání vůbec podmínkou pensijní povinnosti podle zák. č. 26/1929 Sb. a vyslovil-li výměr úřadovny B, nař. rozhodnutím v pořadí instančním potvrzený, pojistnou povinnost pensijní st-le, jako advokátního koncipienta toliko od 1. ledna 1929, aniž stanovil konečnou dobu jejího trvání přes den, kdy st-l zapsáním do seznamu advokátů přestal býti kandidátem advokacie, nemá tato skutečnost pro jediné spornou zásadní otázku, podléhal-li st-l ve svém zaměstnání jako kandidát advokacie pensijní pojistné povinnosti, právního významu. V tom, že tato, pro řešení tohoto sporu irelevantní, skutečnost zjištěna nebyla, nelze tedy právem spatřovati podstatnou vadu řízení.

Č. 11.674.

Z á v o d n í v ý b o r y: I. Rozhodčí komise není příslušna k výroku, že zaměstnavatel není povinen přijmouti propuštěného dělníka — náhradníka záv. výboru — zpět do práce. — II. Je neoprávněným zanecháním práce, nedostaví-li se zaměstnanec z práce vysazený do práce po uplynutí doby, na kterou byl z práce vysazen.

(Nález ze dne 16. ledna 1935 č. 10.284/35.)

P r e j u d i k a t u r a: ad I.: Boh. A 5547/26, 5908/26, 7627/28 a j.

V ě c: Dělnický závodní výbor firmy Českomoravská-Kolben-Daněk v Praze (adv. Dr. Ivan Sekanina z Prahy) proti rozhodčí komisi podle zák. o závodních výborech v Praze o propuštění náhradníka závodního výboru z práce.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí, pokud jím byl zamítnut požadavek závodního výboru, aby Ferdinand K. byl znovu přijat do práce, se zrušuje pro nezákonnost. Jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Závodní výbor fy Českomoravská-Kolben-Daněk podal k rozhodčí komisi podle zák. o záv. výborech v Praze stížnost, ve které vytýkal, že správa vypověděla z práce podle § 82 živn. ř. náhradníka závodního výboru Ferdinanda K. z toho důvodu, poněvadž dělník ten, byv vysazen z práce na dobu neurčitou, nedostavil se na písemné vyzvání správy závodu opětně do práce. Záv. výbor prohlásil, že v tomto postupu správy spatřuje nezákonné jednání vůči náhradníku záv. výboru a žádal za rozhodnutí, aby náhradník Ferdinand K., který byl protizákonným způsobem z práce propuštěn, byl vzat zpět do práce a tím mu bylo umožněno vykonávati funkci náhradníka závodního výboru.

Rozhodčí komise po provedeném ústním líčení nař. nálezem prohlásila, že stížnosti se nevyhovuje a to v podstatě z toho důvodu, poněvadž výpověďmi svědků bylo zjištěno, že Ferdinand K. nebyl vysazen z práce na dobu neurčitou, nýbrž na určitou dobu 1 týdne a bylo proto jeho povinností, aby po uplynutí této doby do práce se dostavil. Neučinil-li tak, byl právem podle § 82 živn. ř. z práce propuštěn.